

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Pepelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Priecelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **B.**, so sídlom: B., B., IČO X., zast. advokátmi JUDr. O. a JUDr. P., obidvaja so sídlom: Z., B., proti žalovaným: **1. RNDr. L.**, bytom: Š., B., zast. advokátom JUDr. M., so sídlom: V., B., **2. B.**, bytom: R., B., **3. Mgr. K.**, bytom: B., B., zast. S. s. r. o., so sídlom: D., B., IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta JUDr. M., **4. Ing. J.**, bytom: W., B., zast. S. s. r. o., so sídlom: D., B., IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta JUDr. M., **5. Ing. M.**, bytom: V., B., zast. P, s. r. o., so sídlom: D., B, IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta Mgr. R., **6. Ing. IV.**, bytom: B., B., zast. L s. r. o., so sídlom: K., L.M., IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta Mgr. M., **o zaplatenie 527 062,42 eur**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 30Cb/71/2001-605 z 2. októbra 2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu žalobcu na prikázanie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 30Cb/71/2001 inému krajskému súdu **n e v y h o v u j e.**

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 30Cb/71/2001-605 z 2. októbra 2013 vo veci samej **p o t v r d z u j e**.

Vo výrokoch o náhrade trov konania rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 30Cb/71/2001-605 z 2. októbra 2013 **z r u š u j e** a vec v tejto časti **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 30Cb/71/2001-605 zo dňa 02. 10. 2013 zamietol žalobu žalobcu zo dňa 14. 11. 2001, súdu doručenú dňa 19. 11. 2001 (č. 1. 1 - 4), o zaplatenie 527 062,42 eur (pôvodne 15 878 282,45 Sk) z titulu náhrady škody podľa § 373 Obchodného zákonníka. Súčasne žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania, a to nasledovne: žalovanému v 1. rade 20 895,53 eur k rukám jeho právneho zástupcu, žalovanej v 2. rade 8 595,20 eur, žalovanému v 3. rade 17 641,81 eur k rukám jeho právneho zástupcu, žalovanému v 4. rade 13 595,63 eur k rukám jeho právneho zástupcu, žalovanému v 5. rade 15 992,08 eur k rukám jeho právneho zástupcu a žalovanému v 6. rade 16 873,87 eur, rovnako k rukám jeho právneho zástupcu, všetkým do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa tak rozhodol po tom, ako Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací svojím uznesením sp. zn. 4Obo/73/2012 zo dňa 30. 04. 2013 zrušil predchádzajúci rozsudok prvostupňového súdu č. k. 30Cb/71/2001-433 zo dňa 08. 10. 2009 o zamietnutí žaloby žalobcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd tak rozhodol z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia otázky obchodnoprávnej zodpovednosti za škodu prvostupňovým súdom, keď pri rozhodovaní posudzoval aj preukázanie úmyslu žalobcu, ktorá okolnosť sa posudzuje pri zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka (§ 420) založenej na zavinení, ktoré sa predpokladá (prezumpcia zavinenia). Zdôraznil, že režim zodpovednosti za škodu tak, ako je koncipovaný v § 373 Obchodného zákonníka, spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti, čo znamená, že ide o zodpovednosť bez zreteľa na okolnosť zavinenia. Odvolací súd súdu prvého stupňa tiež vytkol, že nesprávne vyhodnotil potrebu uzavretia mandátnej zmluvy medzi žalobcom a žalovanými,

súčasne že sa nevysporiadal s novými výpoveďami žalovaných v 3., 4. a 5. rade vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného v 1. rade prednesených na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 08. 10. 2009.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní po zhrnutí obsahu žaloby, vyjadrení žalobcu a žalovaných v 1. až 6. rade v priebehu konania, citovaní príslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení platnom do 31. 12. 1999 (ďalej len „ObchZ“), a to § 1 ods. 2, § 66 ods. 2, § 242, § 243 ods. 1, § 251 ods. 1, 2, § 260, § 261 ods. 3 písm. a/, § 373, § 573, § 567 ods. 1, 2, 3, § 716 ods. 1, § 717 ods. 1, 2 ObchZ, ďalej § 33 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení platnom do 31. 12. 1999 (ďalej len „OZ“), príslušných článkov Stanov B. P. (ďalej len „BD P.“), konkrétne článok 33 bod 3, článok 26 bod 1 písm. a/, b/, c/, článok 26 bod 3 a 4, článok 27 bod 2, uznesenia č. 415/11/99 zo zasadnutia predstavenstva BD P. konaného dňa 25. 11. 1999, písm. A/ body 1., 2., písm. B/ body 1 až 3, uznesenia č. 12/06/2001 zo zasadnutia kontrolnej komisie BD P. konaného dňa 17. 10. 2001 a uznesenia č. 60/00 zo zhromaždenia delegátov BD P. zo dňa 18. 11. 2000 skonštatoval, že predmetom sporu je zaplatenie 527 062,42 eur z titulu náhrady škody. Žalobca svoj nárok uplatnil voči žalovaným v 1. a 2. rade, alternatívne voči žalovaným v 1. až v 6. rade. Žalobca sa v žalobe označil ako BY., BU., Bratislava, zastúpené Ing. K., predsedníčkou kontrolnej komisie. Súd poukázaním na § 251 ObchZ uviedol, že zákonodarca nehovorí, že uplatnenie nároku družstva na súde sa deje menom družstva, čo vyplýva zo slov „nároku družstva“. Výnimočne zveruje (konateľské) výkonné oprávnenie kontrolnej komisii, ak zodpovednou osobou je člen predstavenstva. Vzhľadom k tomu, že kontrolná komisia nie je (konateľským) výkonným orgánom, nie je v obchodnom registri zapísaný spôsob prejavovania vôle družstva prostredníctvom kontrolnej komisie. Kontrolná komisia určí jedného svojho člena na základe zákonného splnomocnenia, ktorý bude uskutočňovať jej konateľské oprávnenie. Súd vyhodnotil uznesenie č. 12/06/2001, ktorým kontrolná komisia poverila Ing. K. konať v jej mene, v zmysle uznesenia zhromaždenia delegátov č. 60/00 zo dňa 18. 11. 2000, i napriek tomu za platné. Uviedol, že zhromaždenie delegátov až dňa 18. 11. 2001 podľa čl. 33 ods. 3 stanov žalobcu poverilo kontrolnú komisiu, aby začala voči zodpovedným členom predstavenstva družstva konanie a uplatnila spôsobené škody v súvislosti s konaním v A., a. s.. Osobitne súd poukázal na to, že žaloba bola podpísaná predsedníčkou kontrolnej komisie dňa 14. 11. 2001,

zhromaždenie delegátov sa uskutočnilo dňa 18. 11. 2001 a žaloba bola súdu doručená dňa 19. 11. 2001.

Súd prvého stupňa prisvedčil vyjadreniu žalovaného v 3. rade, ktorý namietal, že zo znenia uznesenia nie je možné presne určiť, voči ktorým členom predstavenstva sa má náhrada škody uplatniť, v akej sume a akého protiprávneho konania sa členovia predstavenstva mali v A., a. s. dopustiť. Vo vzťahu k uzneseniu č. 60/00, prijatému zhromaždením delegátov žalobcu dňa 18. 11. 2000 súd konštatoval, že toto nebolo podľa § 242 ObchZ napadnuté žalobou. Ďalej uviedol, že žalobca si nárok na náhradu škody voči žalovanému v 1. rade uplatnil ako voči členovi predstavenstva družstva, pričom nezobral do úvahy, že žalovaný v 1. rade bol vo vzťahu k žalobcovi v pracovnom pomere a na uplatnenie zodpovednosti za vzniknutú škodu sa na neho vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce.

Zo zápisnice č. 24/11/99 zo zasadania predstavenstva BD P. konaného dňa 25. 11. 1999 mal súd za preukázané, že prvá časť rokovania bola spoločná s členmi kontrolnej komisie. Zo zápisnice nevyplýva, že by predsedníčka, resp. členovia kontrolnej komisie pri príležitosti spoločného rokovania s členmi predstavenstva navrhli nejaké opatrenia v súvislosti s úložkami v A., a. s., so snahou ochrany majetku žalobcu, tak ako to tvrdili v priebehu pojednávania, že už od mesiaca september 1999 boli z dennej tlače známe určité informácie o problémoch v A., a. s.. Súd mal za to, že ak mala byť táto situácia známa členom predstavenstva, tak rovnakým spôsobom mohla byť známa aj členom kontrolnej komisie a v neposlednom rade bolo aj na nich ako na dobrých hospodároch, aby túto situáciu preverili a vykonali potrebné opatrenia súvisiace s finančnými prostriedkami žalobcu v tomto bankovom ústave.

Súd v ďalšom poukázal na uznesenie č. 415/11/99 zo zasadnutia predstavenstva žalobcu konaného dňa 25. 11. 1999, z ktorého okrem iného vyplýva, že boli schválené termínované vklady č. 6816-356314/6900 na 36 mil. Sk a č. 3616-1156314/6900 (správne malo znieť „č. 6816-1156314/6100“) na 16 700 000 Sk s doplnením, zvýšiť o aktuálny stav, na 1-mesačný termínovaný vklad (ďalej len „termínované vklady“). Predstavenstvo družstva zároveň poverilo žalovaných v 1. a 2. rade podpísaním zmlúv v peňažnom ústave. Vo vzťahu k okruhu účastníkov konania na strane žalovaného (v súvislosti s alternatívnym petitom) bolo

pre rozhodovanie súdu rozhodujúce, že uznesenie bolo prijaté jednohlasne. Týmto hlasovaním došlo podľa § 33 ods. 1 OZ k dodatočnému schváleniu konania splnomocnenca, ktoré má účinky ex tunc. Dodatočné schválenie znamená, že vznikajú rovnaké právne účinky, ako keby bol právny úkon už pôvodne urobený splnomocnencom v rozsahu jeho oprávnenia konať.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku ďalej uviedol, že predmetom sporu nie je hodnotenie priebehu diskusie počas rokovania predstavenstva družstva konaného dňa 25. 11. 1999. V prípade, ak by niektorý z členov predstavenstva hlasoval proti prijatiu tohto uznesenia, bol by to liberačný dôvod, na ktorý by súd prihliadol, ak by uznal právny nárok žalobcu za oprávnený. Z vyjadrenia žalovaného v 1. rade súd zistil, že rokovanie predstavenstva plánovaného na deň 23. 11. 1999, bolo presunuté na deň 25. 11. 1999. Súd sa pri svojom rozhodovaní nestotožnil s tvrdením žalobcu o tom, že z dôvodu, že nebol daný predchádzajúci súhlas, vklady sa po 01. 12. 1999 stali nedobytnými. Na nedobytnosť vkladov nemal vplyv dátum predchádzajúceho súhlasu členov predstavenstva. Pri riadnom behu udalostí nemohli členovia predstavenstva predpokladať, že A., a. s., ktorá je pod dohľadom N. S., sa dostane do nútenej správy. V A., a. s. došlo k mimoriadnej udalosti, ktorú členovia predstavenstva žalobcu nemohli predvídať. Súd sa plne stotožnil s tvrdením žalovaného v 5. rade, že príčinou údajnej škody nebolo uzavretie zmlúv o vkladových účtoch zo dňa 23. 11. 1999, ale porušenie zmluvných záväzkov banky z dôvodu uvalenia nútenej správy na A., a. s. N. S. a následne aj strata licencie.

Poukázaním na § 373 ObchZ súd prvého stupňa konštatoval, že základom vzniku právnej zodpovednosti je porušenie právnej povinnosti, teda správanie, ktoré sa prieči právu, a preto je protiprávne. Súdu zo strany žalobcu nebolo vo vzťahu k žalovaným preukázané protiprávne konanie. Uviedol, že uzatvorenie termínovaných vkladov s A., ani schválenie uzatvorenia termínovaných vkladov samo o sebe nie je protiprávnym konaním s predpokladom vzniku škody. Z dostupných informácií o situácii v A., na ktoré sa odvolával žalobca, mal súd za preukázané, že napr. z prílohy Hospodárskych novín, Burzových listov, zo dňa 26. 11. 1999, nie je možné zistiť, že by finančná situácia v A., a. s. bola nepriaznivá. Súd prihliadol na podporné tvrdenie žalobcu (správne malo znieť „žalovaného“) v 1. rade, ktorý sa odvolal na výročnú správu N. S. za rok 1999 s odvolaním sa na bankový dohľad v roku 1999. Keďže zo strany žalovaných uvalenie nútenej správy na A., a. s. N. S. nebolo

možné ovplyvniť, nebolo možné preukázať ani príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a konaním žalovaných. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu veci súd žalobu zamietol.

Výrok o náhrade trov konania súd prvého stupňa právne odôvodnil poukázaním na ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Keďže žalovaní mali vo veci plný úspech, priznal im plnú náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia, a to žalovanému v 1. rade v sume 20 895,53 eur, žalovanej v 2. rade v sume 8 595,20 eur, žalovanému v 3. rade v sume 17 641,81 eur, žalovanému v 4. rade v sume 13 595,63 eur, žalovanému v 5. rade v sume 15 992,08 eur a žalovanému v 6. rade v sume 16 873,87 eur. Žalovanému v 1. rade súd nepriznal vyúčtovanú náhradu trov právneho zastúpenia za úkony vykonané dňa 15. 11. 2002 (žiadosť o zabezpečenie dôkazov) a v dňoch 06. 11. 2003 a 03. 04. 2006 (porada s klientom), keďže tieto úkony súd nevyhodnotil ako potrebné pre účelné bránenie jeho práv.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca (č. l. 160 - 163) argumentujúc tvrdením, že súd na základe ním vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rovnako súdu vytkol, že sa pri opakovanom rozhodovaní neriadil právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý mu vec vrátil na ďalšie konanie a opakovane rozhodol svojvoľne v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Žalobca tiež tvrdí, že odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu je nesúrodé a jeho vyjadrenia si navzájom odporujú.

Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na pojednávanie súdu prvého stupňa konané dňa 02. 10. 2013 (zápisnica o pojednávaní na č. l. 572 - 577), vo vzťahu ku ktorému ako procesné pochybenie súdu vytkol to, že súd ho na tomto pojednávaní neoboznámil s obsahom podania žalovaného v 1. rade zo dňa 26. 09. 2013 (č. l. 563 - 567), ani mu toto podanie nedoručil.

Žalobca uviedol, že podstata jeho nároku spočíva v tom, že žalovaní v 1. a 2. rade (ako predseda a člen predstavenstva BD P.) porušili svojím konaním (*spočívajúcim v uzavretí termínovaných vkladov v A., a. s. dňa 23. 11. 1999 na ďalšie mesačné obdobie bez*

predchádzajúceho rozhodnutia predstavenstva žalobcu a bez poverenia predstavenstva na takéto konanie) svoje záväzkové povinnosti vyplývajúce zo stanov, organizačného poriadku a zaužívanej praxe žalobcu. Tvrdí, že podľa stanov družstva, organizačného poriadku a zavedenej praxe bolo pre platnosť takéhoto konania potrebné okrem podpisov dvoch členov predstavenstva, aj predchádzajúce schválenie a súhlas predstavenstva ako kolektívneho orgánu. Tým, že žalovaní v 1. a 2. rade konali v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi im z výkonu funkcie členov predstavenstva, „konali v rozpore s pravidlami“. Skutočnosť, že žalovaní v 1. a 2. rade pochybili, podľa tvrdenia žalobcu potvrdzuje to, že títo sa snažili svoje konanie dodatočne legalizovať tým, že na rokovaní predstavenstva dňa 25. 11. 1999 nechali schváliť uznesenie, že predstavenstvo ich dodatočne poveruje na predĺženie úložiek na vkladových účtoch. Konanie žalovaných v 1. a 2. rade v rozpore so záujmami žalobcu potvrdzujú podľa neho aj žalovaní v 3., 4. a 5. rade, ktorí na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 08. 10. 2009 popreli predchádzajúce udelenie súhlasu žalovaným v 1. a 2. rade. V tejto súvislosti žalobca prvostupňovému súdu vytkol, že sa opakovane nevysporiadal so zmenenými výpoveďami žalovaných v 3., 4. a 5. rade na pojednávaní dňa 08. 10. 2009 (vo vzťahu k výpovedi žalovaného v 1. rade), a to napriek tomu, že mu to ukladalo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/73/2012 zo dňa 30. 04. 2012 (č. 1. 539), ktorým najvyšší súd ako súd odvolací zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 30Cb/71/2001-433 zo dňa 08. 10. 2009 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca ďalej prvostupňovému súdu vytkol, že nerozlišuje medzi konaním štatutárneho orgánu v zmysle Obchodného zákonníka a konaním splnomocnenca podľa Občianskeho zákonníka a „preklápa“ zodpovednosť štatutárneho orgánu podľa Obchodného zákonníka do režimu Občianskeho zákonníka. Nesúhlasí tiež s tvrdením prvostupňového súdu o tom, že „...nie je možné preukázať ani príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a konaním žalovaných“ a za nerelevantné považuje tvrdenie súdu v časti, v ktorej uviedol, že „Zo strany žalovaných nebolo možné ovplyvniť uvalenie nútenej správy na A., a. s. N. S...“, pretože toto nikdy netvrdil.

Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 30Cb/71/2001-605 zo dňa 02. 10. 2013 zmenil tak, že

žalobe vyhovie a rozhodne, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 527 062,42 eur s tým, že vo vzťahu k žalovanej v 2. rade si uplatňuje náhradu škody do výšky prijatého dedičského podielu po pôvodnom žalovanom v 2. rade. Pre prípad, že doposiaľ vykonané dokazovanie a zistený skutkový a právny stav neumožnia rozhodnúť o zmene rozsudku, žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Argumentujúc opakovaným nezákonným postupom Krajského súdu v Bratislave súčasne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zväžil prikázanie veci na rozhodnutie inému krajskému súdu.

Samostatným podaním zo dňa 28. 10. 2013, prvostupňovému súdu doručeným dňa 29. 10. 2013 (č. 1. 623 - 624), žalobca podal odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu v časti výrokov o náhrade trov konania, osobitne sa zamerajúc na náhradu trov konania priznanú žalovaným v 3. až 6. rade. Žalobca namietol nepreskúmateľnosť rozsudku v tejto časti tvrdiac, že z jeho odôvodnenia nemožno identifikovať jednotlivé úkony právnej služby, nie sú uvedené ich dátumy, ani čo konkrétne ten-ktorý úkon predstavoval. Žalobca navrhol rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na nové konanie.

K odvolaniu žalobcu vo veci samej sa písomne vyjadrili žalovaný v 1. rade (písomným podaním zo dňa 21. 11. 2013) a žalovaná v 2. rade (písomným podaním zo dňa 27. 11. 2013), ktorí navrhli rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný v 1. rade si zároveň uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa vo výrokoch o náhrade trov konania sa vyjadrili žalovaní v 3. až 6. rade, ktorí navrhli prvostupňový rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Súčasne si uplatnili náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež ako „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady na prikázanie veci inému súdu.

Podľa § 12 ods. 1, 2 a 3 O. s. p., ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa. Vec

možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (v danom prípade Krajský súd v Bratislave) a súdu, ktorému sa vec má prikázať (iný, bližšie nešpecifikovaný krajský súd).

Podľa § 14 ods. 1 O. s. p., sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Prikázanie veci podľa vyššie citovaného § 12 ods. 1 O. s. p. prichádza do úvahy až po tom, ako bolo právoplatne rozhodnuté, že všetci sudcovia príslušného súdu sú z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení a tento súd nemôže vo veci konať. Naproti tomu, k prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu podľa § 12 ods. 2 O. s. p., možno pristúpiť len v tých prípadoch, v ktorých by prejedanie veci iným, než doposiaľ príslušným súdom, znamenalo z celkového hľadiska hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci. Prikázanie veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu v zmysle článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a preto dôvod delegácie (osobnej, zdravotnej, sociálnej či finančnej povahy) musí mať vždy výnimočný charakter.

V prejednávanej veci žalobca vhodnosť ním navrhutej delegácie neodôvodnil. Opodstatnenosť svojej žiadosti založil opäť len na tvrdení (rovnakého znenia, ktoré bolo obsahom jeho písomného podania zo dňa 07. 12. 2009 na č. l. 439 až 444 a o ktorom rozhodol NS SR svojím uznesením sp. zn. 4Ndob/20/2012 zo dňa 29. 06. 2012 na č. l. 522) o opakovanom nezákonnom postupe Krajského súdu v Bratislave. Samotné výhrady účastníka konania k postupu vo veci konajúceho súdu však dôvod na nutnú či vhodnú delegáciu podľa § 12 ods. 1, 2 O. s. p. nezakladajú. Prikázanie veci podľa § 12 ods. 1 O. s. p. (tzv. nutná delegácia) by do úvahy prichádzalo len vtedy, ak by boli všetci sudcovia príslušného vo veci konajúceho súdu z prejednávania a rozhodovania veci právoplatne vylúčení, čo sa však v predmetnom prípade nestalo. Žalobca námietku zaujatosti vo veci konajúcich sudcov, ani ďalších sudcov Krajského súdu v Bratislave nevzniesol a zaujatosť vo veci nevyslovili ani samotní zákonní sudcovia. Z uvedeného dôvodu súd o vylúčení sudcov podľa § 14 ods. 1

O. s. p. nerozhodoval, ktorá skutočnosť vylučuje aj rozhodovanie o delegovaní veci inému súdu v zmysle § 12 ods. 1 O. s. p..

Prikázanie veci neprichádza do úvahy ani podľa § 12 ods. 2 O. s. p. (tzv. vhodná delegácia), pretože prípadná existencia dôvodov na vylúčenie sudcu, resp. sudcov z konania a rozhodovania nezakladá dôvod na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený v zmysle § 12 ods. 3 O. s. p. návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 1, 2 O. s. p. nevyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po zistení, že odvolanie vo veci samej podal včas účastník konania (§ 201, § 204 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 O. s. p.), preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu podané proti prvostupňovému rozsudku v časti jeho výroku o zamietnutí žaloby nie je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok v tejto časti podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je žalobcom uplatnené právo podľa § 373 ObchZ na náhradu škody vo výške 12 755 606,45 Sk a ďalšej škody vo forme ušlého zisku z úrokov, predstavujúcej sumu 3 122 676 Sk, spolu 15 878 282,45 Sk. Opodstatnenosť svojho nároku žalobca odôvodňuje tvrdením o porušení záväzkových povinností, stanov, organizačného poriadku a zaužívanej praxe v BD P. žalovanými v 1. a 2. rade, voči ktorým uplatnil primárny petit a alternatívne pre prípad, ak by súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že zodpovednosť za vzniknutú škodu nesú aj žalovaní v 3. až 6. rade, navrhol, aby ním vyčíslenú náhradu škody zaplatili spoločne a nerozdielne aj títo žalovaní. Súd prvého stupňa žalobu zamietol argumentujúc, že v priebehu konania zo strany žalobcu nebolo vo vzťahu k žalovaným preukázané ich protiprávne konanie, rovnako nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a konaním žalovaných.

Podľa § 243 ods. 1 ObchZ v znení platnom a účinnom do 31. 12. 1999, t. j. v čase, kedy sa uskutočnilo konanie, následkom ktorého mala byť škoda spôsobená (počnúc dňom 23. 11. 1999, kedy žalovaný v 1. rade ako predseda predstavenstva BD P. a pôvodne žalovaný v 2. rade ako člen predstavenstva BD P. uzavreli zmluvy o vkladovom účte v A., a. s.), predstavenstvo riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva, ktoré tento zákon alebo stanovy nevyhradili inému orgánu.

Podľa článku 26 bod 1 písm. c/ Stanov BD P., platných od septembra 1992 (č. l. 411), predstavenstvo riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva, ktoré nie sú vyhradené inému orgánu.

Podľa článku 26 bod 3 Stanov BD P., platných od septembra 1992, navonok koná za predstavenstvo predseda alebo podpredseda. Iný člen predstavenstva môže konať len v rozsahu svojho poverenia.

Podľa článku 26 bod 4 Stanov BD P., platných od septembra 1992, pre právny úkon, ktorý robí predstavenstvo a pre ktorý je zákonom predpísaná písomná forma, je potrebný podpis aspoň dvoch členov predstavenstva.

Vyplyvajúc z obsahu vyjadrení žalobcu v spise, podstata jeho žaloby spočíva v tvrdení, že členovia predstavenstva BD P. nekonali s odbornou starostlivosťou, ak obnovili úložky na vkladových účtoch. Ak by úložky neboli predĺžené (namietanými zmluvami o vkladovom účte „AG vklad“ zo dňa 23. 11. 1999 (č. l. 25 a 29), ku škode by nebolo došlo. Žalobca tvrdí, že z dôvodu, že predstavenstvo je kolektívny orgán, žalovaní v 1. a 2. rade nemali právo predmetné zmluvy uzatvoriť bez toho, aby na takýto úkon mali poverenie (resp. predchádzajúci súhlas) predstavenstva BD P. a keď tak konali, porušili svoje záväzkové povinnosti vyplývajúce zo stanov družstva, organizačného poriadku a zaužívanej praxe BD P..

Žalovaný v 1. rade vo svojom písomnom podaní zo dňa 26. 09. 2013 (č. l. 563 a nasl., konkrétne na str. 2, posledný odsek) vrátane výpovede na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 02. 10. 2013 (č. l. 575, posledný odsek) tvrdí, že aj keby k podpisu zmlúv nedošlo,

k predĺženiu doby vkladu o 1 mesiac by došlo automaticky, pretože bankové vklady boli z roku 1995 a úložky na termínovanom vklade sa prolongovali k 23. dňu v mesiaci automaticky.

Z výpovede právneho zástupcu žalovaného v 1. rade na pojednávaní dňa 02. 10. 2013 vyplýva, že žiadal žalobcu o upresnenie, či sa odvoláva na stanov družstva zo septembra 1992. Po tom, čo žalobca túto skutočnosť potvrdil, právny zástupca žalovaného v 1. rade citoval článok 26 ods. 3 a 4 a dodal, že z ich znenia nevyplýva, že by k právnemu konaniu žalovaných v 1. a 2. rade bol potrebný predchádzajúci súhlas predstavenstva.

Aj na základe uvedených skutočností sa odvolací súd s právnym názorom súdu prvého stupňa o nepreukázaní protiprávneho konania žalovaných stotožňuje v plnom rozsahu, majúc za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v tvrdení, že tým, že žalovaní v 1. a 2. rade termínované vklady dňa 23. 11. 1999 uzavreli bez predchádzajúceho rozhodnutia predstavenstva BD P. a bez poverenia predstavenstva na takéto konanie, porušili svoje záväzkové povinnosti, ktoré podľa jeho tvrdenia vyplývajú zo stanov družstva, jeho organizačného poriadku a zaužívanej praxe.

Vo vzťahu k žalobcom namietanému procesnému nedostatku spočívajúcemu v jeho tvrdení o tom, že súd prvého stupňa mu na pojednávaní konanom dňa 02. 10. 2013 nedoručil podanie žalovaného zo dňa 26. 09. 2013 (zažurnalizované na č. l. 563 – 567), ani ho s jeho obsahom nijako neoboznámil, odvolací súd poukazuje na zápisnicu o pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 02. 10. 2013 (č. l. 572 a nasl.). Z jej obsahu sa skutočne nedá preukázať tvrdenie žalovaného v 1. rade v jeho písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu, v zmysle ktorého súd namietané podanie mal žalobcovi doručiť krátkou cestou. Na strane 4 zápisnice (čl. 575) je zaprotokolované len to, že „Súd predložil k nahliadnutiu doklady založené žalobcom na dnešnom pojednávaní žalobcom“ (zrejme mal na mysli žalovaným), ďalej že „Právny zástupca žalovaného v 3. a 4. rade nezakladá do spisu žiadne ďalšie doklady...“. To isté je uvedené vo vzťahu k právnym zástupcom žalovaných v 5. a 6. rade (strana 5 zápisnice na č. l. 576). Napriek opodstatnenosti tvrdenia žalobcu o procesnom pochybení súdu prvého stupňa, odvolací súd nepovažoval za účelné prvostupňové rozhodnutie z uvedeného dôvodu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, a to jednak vzhľadom na dĺžku konania

(od roku 1999), ako aj vzhľadom na skutočnosť, že odstránenie nedostatku spočívajúceho v nedoručení vyjadrenia žalovaného v 1. rade zo dňa 26. 09. 2013 žalobcovi, by neovplyvnilo konečné rozhodnutie vo veci samej. Z rovnakého dôvodu odvolací súd nezrušil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu z dôvodu, že súd prvého stupňa sa vo svojom poslednom rozsudku nevysporiadal s výpoveďami žalovaných v 3., 4. a 5. rade vo vzťahu k výpovedi žalovaného v 1. rade urobenými na pojednávaní dňa 08. 10. 2009, hoci mu to uložil najvyšší súd ako súd odvolací vo svojom zrušujúcom uznesení sp. zn. 4Obo/73/2012 zo dňa 30. 04. 2013 (posledná veta na str. 13 a pokračovanie na str. 14 predmetného uznesenia - č. l. 539 a nasl.).

Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu proti prvostupňovému rozsudku vo výrokoch o náhrade trov konania žalovaným sa odvolací súd stotožňuje s námietkami žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku v tejto jeho časti. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z odôvodnenia prvostupňového rozsudku nevyplýva, akým právnym predpisom sa súd prvého stupňa pri vyčíslení náhrady trov právneho zastúpenia jednotlivých žalovaných riadil (okrem O. s. p.). Vzhľadom na podanie žaloby dňa 19. 11. 2001 totiž do úvahy prichádzajú aj tri právne predpisy upravujúce odmenu advokátov za poskytnuté právne služby, a to vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) č. 240/1990 Zb., vyhláška MS SR č. 163/2001 Z. z. a vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z.. Jednotlivé úkony nie sú (okrem niektorých málo výnimiek) špecifikované (či už dátumom alebo ich presným označením) a súd tiež nekonkretizoval, za ktoré úkony priznal odmenu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny, za ktoré úkony priznal odmenu vo výške 1/2-ce alebo 1/4-iny základnej sadzby tarifnej odmeny (u žalovaného v 6. rade).

Tvrdenia žalovaných v 3. až 6. rade v ich vyjadreniach k odvolaniu žalobcu o tom, že vo vyčísleniach trov právneho zastúpenia zaslaných súdu špecifikovali vyhlášku, na základe ktorej boli trovy vyčíslené a tieto obsahujú aj ich presnú špecifikáciu (dátum vykonania úkonu a popis) s tým, že tieto sú riadnou súčasťou spisu, ku ktorému mali žalobca aj jeho právni zástupcovia prístup, a teda ich mohli preskúmať, resp. vyžiadať zo súdneho spisu, nemôže podľa názoru odvolacieho súdu obstať. Súd je povinný svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby dôvody jeho rozhodnutia boli účastníkovi zrejme z písomného vyhotovenia rozsudku (alebo

uznesenia) bez toho, aby si účastník správnosť vyčíslených trov overoval nahliadaním do súdneho spisu.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaním napadnutý rozsudok vo výrokoch o náhrade trov konania v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.). Bude úlohou súdu prvého stupňa, aby sa v novom konaní s vytknutými vadami vysporiadal tak, že sa v novom rozhodnutí bude zaoberať so špecifikáciou jednotlivých trov, za ktoré náhradu priznáva s tým, že v rámci trov právneho zastúpenia vyšpecifikuje, za aké úkony, akú odmenu, podľa akého právneho predpisu priznáva. Súčasne bude potrebné, aby svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p..

Súd prvého stupňa je právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 226 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keďže o týchto rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o trovách celého konania podľa § 224 ods. 3 O. s. p..

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave, 26. februára 2015

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová